

Kennedy- of Kloosterlaan

Over straatnaamgeving in de Kerkelanden

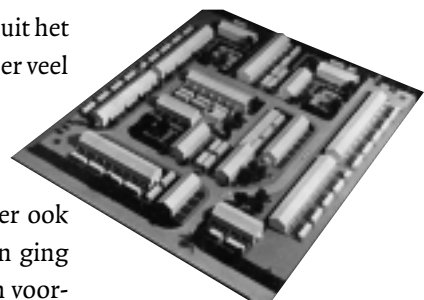
In 1964 stemde de gemeenteraad in met het voorstel om een natuur- en recreatiegebied op te offeren voor woningbouw. Dit gebeurde na jarenlang onderhandelen. Ir P. van Nifterik, sinds 1963 hoofd van de Stedebouwkundige Dienst, maakte het plan. De wijk is een typisch product van het wijkgericht denken in de jaren zestig. Het gebied werd ingericht met overzichtelijke verzamelingen van woningen – voorlopig units genoemd – in een veilige, groene omgeving, die knusheid en intimiteit moest uitstralen en vooral gericht was op gezinnen. In het hart van de wijk zou een winkelcentrum komen. De auto's verdwenen uit het straatbeeld en werden verbannen naar parkeergelegenheden. Verder was er veel aandacht voor de speelomgeving van het kind.¹

Het eerste commissievoorstel

Uiteraard moesten ook de nieuwe wegen, straten, lanen of hoe ze verder ook zouden gaan heten, namen krijgen. De Commissie voor de Straatnamen ging voortvarend aan de slag. Op 4 januari 1967 kon het college van B&W een voorstel aan de gemeenteraad presenteren dat de vrucht was van het werk van de Commissie voor de Straatnamen.

De commissie stelde voor, de wegen te noemen naar bekende buitenlandse staatslieden die grote verdiensten hadden gehad in de strijd tegen de bezetter in de Tweede Wereldoorlog, en naar Kennedy als algemeen erkend groot staatsman. Een uitzondering zou de toegangsweg vormen, die kortweg Kerkelanden moest gaan heten. Elke unit zou een aparte naam moeten krijgen, omdat ze allemaal een eigen opgang hebben. Ze hadden niet het karakter van een laan, straat of plantsoen en dus moest er een andersoortige naam gezocht worden die kort en krachtig was. De commissie stelde voor de units te vernoemen naar landen. Om een indruk van dit voorstel te krijgen: de Kerkelandenlaan zou Churchilllaan en de Kloosterlaan Kennedylaan moeten gaan heten. De Lutherhof zou Rusland gaan heten, de Calvijnhof Polen en de Augustinushof Frankrijk.² Het college bleek in de vergadering van 16 januari echter niet gelukkig met deze keuze. Men zag liever dat de units genoemd zouden worden naar mensen die zich hadden ingezet voor de vrede (bijvoorbeeld Gandhi) of figuren uit de literatuur, een Stastok bijvoorbeeld. Om een afgewogen beslissing te kunnen nemen, werd besloten om advies in te winnen bij de historicus A.C.J. de Vrankrijker en bij het hoofd culturele zaken, G. Zijlstra. Gemeentesecretaris K.H.J. Dorren verzocht beide heren

WIM DRAL

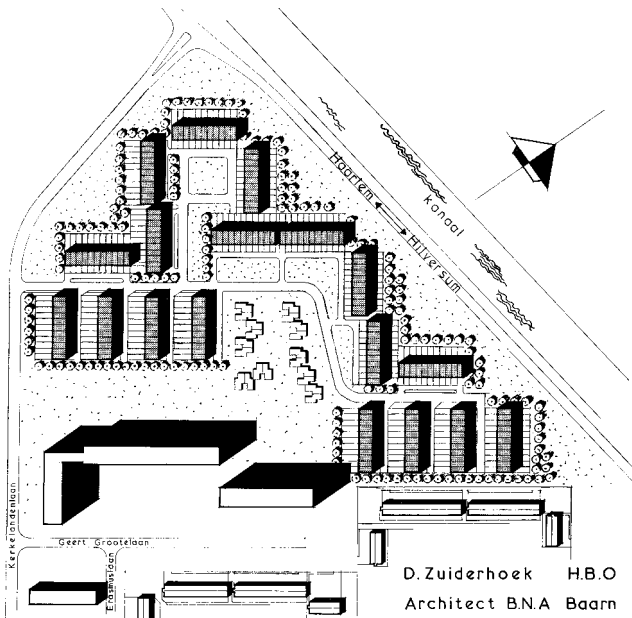

Een maquette van een hofje, ofwel een 'unit' zoals die in de oorspronkelijke plannen werden aangeduid. (uit: Goed Wonen, 1968)

vertrouwelijk met deze zaak om te gaan om de commissie niet voor het hoofd te stoten.³

Het advies van De Vrankrijker en Zijlstra

De twee heren hebben de commissie toch niet helemaal links laten liggen. Zijlstra voerde besprekingen met De Vrankrijker en met een lid van de commissie. Men kwam tot de conclusie dat het voorstel van de commissie inderdaad niet erg gelukkig was. In een nota ontvouwde Zijlstra een nieuw voorstel. De wegen en units moesten niet naar landen maar naar kastelen en buitenplaatsen langs de Vecht vernoemd worden. Het eerste gedeelte van de huidige Kerkelandenlaan tot aan de kruising met de Kloosterlaan zou dan de naam Overdam krijgen. De Kloosterlaan

De Baarnse architect Daan Zuiderhoek ontwierp voor de uiterste noordwesthoek van de wijk 198 zgn. drive-in woningen voor de Arbeidersbouwvereniging "Hilversum". Deze eengezinswoningen met drie etages (garage en tuinkamer op de begane grond, woonkamer en keuken op de eerste verdieping en slaapkamers op de tweede) wijken sterk af van de overige toenmalige woningtypen in de Kerkelanden en vormen qua uiterlijk een wijkje binnen de wijk. (coll. Streekarchief)

werd Vechtwijk en de Lutherhof: Bollesteyn. Het college zag niet veel in het voorstel van de heren De Vrankrijker en Zijlstra. In de vergadering van 10 april 1967 opperde gemeentesecretaris Dorren dat er in Amstelveen een wijk was waar de straten genoemd waren naar grote figuren uit de godsdienst. Er ontstond dan ook een natuurlijke aansluiting met de naam Kerkelanden. Dit was het ei van Columbus. Het college vond het de moeite waard om dit nader uit werken. Grote figuren uit de godsdienst zoals Luther, Calvijn, Hus en William Booth, aangevuld met een aantal figuren uit het humanisme, zouden hun naam kunnen geven aan de wegen en de units. Dat niemand daar eerder op gekomen was! Aan de commissie werd gevraagd, de suggestie verder uit te werken in een concreet voorstel.

De introductie van kerkelijke en humanistische figuren

In mei 1967 kwam de commissie met een uitgewerkt voorstel. Hierbij kreeg de huidige Kerkelandenlaan de naam Kerkelanden. De Kloosterlaan kreeg de naam van de kerkvader Augustinus. Langs de Kerkelanden kwamen de Lutherhove, Calvijnhove, Ignatiushove en Menno Simonszhove. Bij de Menno Simonszhove kwam de Erasmuslaan te liggen. Aan de huidige Kloosterlaan kwamen achtereenvolgens de Spinozahove (links), de Comeniushove (rechts), Arminiushove (links), Gomarushove (rechts) en links helemaal achteraan de Janseniushove. Men hield nog enkele namen achter de hand, namelijk die van William Booth, Franciscus van Assisi en Johannes Hus.⁴ Op 22 mei reageerde het college. Dat wilde graag dat het eerste gedeelte van de Kerkelanden(laan) Zeverijnstraat zou gaan heten, omdat het in het verlengde van deze straat lag, en wilde dat Ignatiushove vervangen werd door Franciscus van Assisihove. Afgezien van deze kleine aanpassingen ging het college akkoord. Men wilde oud-minister Bogaers uitnodigen om het eerste bordje te onthullen.

Het voorstel werd naar de raad gestuurd. In de raadsvergadering viel met name het raadslid Reijnga over de toevoeging '-hove'. Hij had zich in *De dikke Van Dale* verdiept en geen fundament gevonden om het woord 'hove' voor de eenheden te bezigen. Volgens het raadslid voor de VVD was dit woord in de *Van Dale* niet als zelfstandig naamwoord te vinden. Hij stelde voor om het woord 'hof' te gebruiken. Hij kreeg de steun van mevr. Vuyk van de PSP.⁵ Deze verandering werd aangenomen, evenals de vervanging van Ignatius (de stichter van de Jezuïetenorde) door Augustinus.

De botsing van twee christelijke tradities

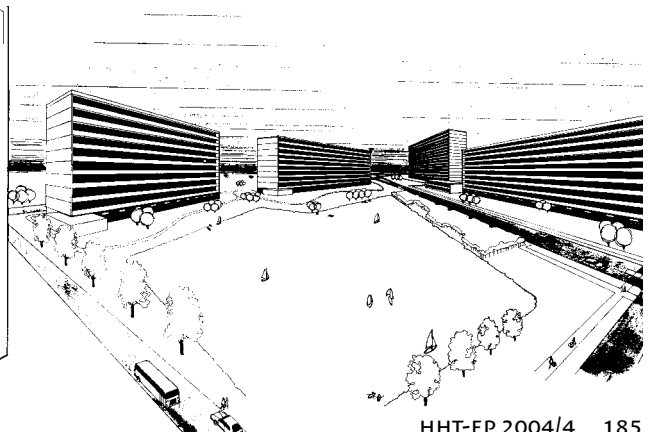
Een lid van de KVP-fractie, mevrouw Hummeling, uitte na de raadsvergadering in de gang van het raadhuis haar bezwaren over de vervanging van Ignatius door Augustinus. Haar motief was dat er wel personen van de Reformatie, maar geen personen van de Contrareformatie vernoemd werden. Zij liet het niet bij een mondeling protest. De volgende dag klom zij in de pen en schreef een brief aan de burgemeester. Zij wilde nog enkele suggesties doen: *De bringers van de christelijke gedachte in deze streken lijken me b.v. voor te gaan op degenen die in de 16e eeuw deze denkwereld kwamen wijzigen. Servatius, Willibrordus, Bonifacius. Mannen van de Moderne Devotie als Thomas à Kempis, Geert Grootte, Floris Radewijnszoon.*

De man van de gregoriaanse muziek, Gregorius de Grote. En dan de Nederlandse schrijver van de (zij het niet de Heidelbergse) catechismus, Petrus Canisius.

Anderen namen: Albertus Magnus, Franciscus, Ignatius, Ambrosius van Milaan, Joh. Chrysostymus, Benedictus van Murcia, Dominicus, Thomas More, Beda, Bernardus van Clairveaux, Athanasius van Alexandrië, Thomas van Aquino, Bonaventura, Alquin.⁶

De gemeentesecretaris vond dit wat eigenaardig. Hummeling had via het fractieoverleg of desnoods tijdens de raadsvergadering de gelegenheid gehad om op het voorstel te reageren en had dat niet gedaan. Bovendien, vervolgde de gemeentesecretaris, wees er niets op dat haar standpunt in bredere kring werd gedeeld. Naast deze argumenten had Dorren ook nog wel een eigen mening over de aangedragen namen in vergelijking tot de gekozen namen. In zijn brief aan het college schreef hij: *Wat nu de zakelijke inhoud van haar brief betreft, merk ik op, dat verschillende van de door Mej. Hummeling genoemde namen niet passen in het gekozen systeem. De missionaris Willibrordus bv. kan men toch niet op één lijn stellen met figuren als Luther, Calvijn en Spinoza, die door hun geschriften een theologisch, respectievelijk filosofisch systeem hebben opgebouwd. Om dezelfde reden heeft uw college, toen de naam Ignatius moest worden vervangen, uiteindelijk geopteerd voor Augustinus in plaats van voor Franciscus van Assisi, zulks in overeenstemming met het gevoel van het lid van de commissie voor de straatnamen, de heer Reinboud.*

Twee blokken flats aan de Johannes Huslaan, met op de voorgrond de Kerkelandenvijver en links de Kloosterlaan. Ontworpen door architectenbureau Hartman en Eylers voor woningstichting "Patrimonium". Elk blok bevat 81 woningen in negen woonlagen. Elke woonlaag kende 8 vierkamerwoningen en 1 tweekamerwoning (voor alleenstaanden). De opzet van de woningen was gelijk aan die van de flats die hetzelfde architectenbureau aan de overkant van de Diependaalselaan realiseerde, wat een besparing op de bouwkosten opleverde.

De meeste namen die Mej. Hummeling vermeldt, stammen bovendien uit de tijd voor de reformatie. Wenst men een typische representant van de Contrareformatie te vernoemen, dan blijven alleen Petrus Canisius en Ignatius over. Hiermede zou rekening kunnen worden gehouden bij de naamgeving aan straten in de rest van de Kerkelanden.

Ik stel voor Mej. Hummeling te berichten, dat uw college geen vrijheid kan vinden een wijziging van het pas genomen raadsbesluit te bevorderen, maar dat de door haar genoemde namen in de overwegingen zullen worden betrokken, wanneer in de toekomst opnieuw tot het kiezen van straatnamen in de Kerkelanden moet worden overgegaan.⁷

Het college deelde de zienswijze van de gemeentesecretaris, want in de brief die uit naam van het college werd verstuurd kwam de argumentatie bijna letterlijk terug.⁸ De oecumene bleek in de jaren zestig nog niet in een zover gevorderd stadium dat de beschikbare hofjes en lanen gelijkelijk werden verdeeld over reformatoren en contrareformatoren. De kerkvader Augustinus was acceptabeler dan Ignatius van Loyola.

In zijn schrijven aan het college bracht Dorren ook de bezwaren van de heer Van Nifterik onder de aandacht. Van Nifterik vond het voorstel om units en wegen de namen van kastelen en buitenplaatsen te geven beter dan het laatste voorstel. De secretaris adviseerde te antwoorden dat het college na het genomen raadsbesluit niet meer de ruimte had om dit te veranderen. Hij betwijfelde overigens of de “doorsnee-Hilversummer” meer affiniteit zou hebben met de buitens uit de omgeving dan met figuren als Luther en Calvijn.

Van Kennedy- tot Kloosterlaan

Op 12 februari 1969 – er was inmiddels bijna twee jaar verstreken – deed de commissie afrondende voorstellen aan het college. De Kerkelandenlaan zou niet – zoals aanvankelijk in de bedoeling lag – vrijwel de gehele wijk omvatten, maar vanaf de Diependaalselaan aan de zuidkant van de wijk naar de Vreelandseweg lopen. Men stelde voor om het eerste stuk, in het verlengde van de Zeverijn-

Comeniushof in aanbouw, januari 1972. De eerste woningen zijn bijna klaar, van de laatste is net de betonnen systeemvloer gelegd. Rechtsonder het grondwerk voor de eerste flat aan de Joh. Huslaan (foto: Gerard Peet)

De vijver aan het begin van de Kerkelandenlaan. Daarnaast is 'De Waaier' te zien. Van deze katholieke kerk werd op 25 juli 1969 de eerste steen gelegd en heette toen St. Jan de Evangelist. Op 7 oktober 1996 veranderde de naam in RK Emmaüs-parochie, voortgekomen uit een samengaan van St. Jan de Evangelist en de Clemens-parochie. (coll. Stevens)

straat, ook Kerkelandenlaan te noemen om de vindbaarheid van de wijk te vergroten. Voor de noordelijke tak van de Kerkelandenlaan stelde de commissie de naam Kloosterlaan voor. Een zijstraat van de Kloosterlaan werd de Kapittelweg. Daarnaast werden er lanen vernoemd naar de grote humanist Erasmus, de voorman van de Moderne Devotie Geert Grootte, en de Boheemse vijftiende-eeuwse hervormer Johannes Hus.

Ook Franciscus kreeg een weg naar hem vernoemd.⁹ Deze voorstellen werden door de raad overgenomen.¹⁰

De zestiende-eeuwse protestantse hervormers Luther en Calvijn zagen twee hofjes naar zich vernoemd. Het derde hofje langs de Kerkelandenlaan werd genoemd naar de grote kerkvader uit de vierde eeuw, Augustinus. Ook de naam van de voorman van de doopsgezinden, Menno Simonsz, werd aan een hofje gegeven. Aan de Kloosterlaan werd er een hofje genoemd naar de zeventiende-eeuwse filosoof van joods-Portugese afkomst Spinoza. De twee theologen Arminius en Gomarus (de voormannen van de remonstranten respectievelijk contraremonstranten), van wie de aanhangers tijdens het Twaalfjarig Bestand een twist uitvochten die uiteindelijk eindigde in de veroordeling van de ideeën van Arminius op de synode van Dordrecht, hebben een plek tegenover elkaar gekregen. De Ieperse bisschop en grondlegger van het Jansenisme, Cornelis Jansenius, werd eveneens bedacht. Jansenius wilde hervormingen in de geest van Augustinus. De oud-katholieke kerk zou uit deze beweging ontstaan.

Bij raadsbesluit van 8 november 1989 kreeg de derde grote hervormer, de Zwitser Zwingli, een laan naar zich vernoemd. In hetzelfde raadsbesluit werd er nog een hofje vernoemd van de zestiende-eeuwse katholieke mystica Theresia van Avila.¹¹ Mej. Hummeling zag met de Willibrorduslaan en Bonifaciuslaan waarschijnlijk alsnog een wens in vervulling gaan.

De Berg van Houtman, ontstaan doordat aannemer W. Houtman uit de Langestraat rond de eeuwwisseling grond in de Kerkelanden liet afzanden om het zo geschikt te maken als grasland. Dit gebeurde door slechts één man – ene Cor van de Wal – die met schep en kruiwagen het afgegraven zand op een hoop deponeerde. Nadien verboste het gebiedje, waardoor een speelmogelijkheid voor de jeugd ontstond. In februari 1990 werden de bomen gekapt en moest de Berg van Houtman het veld ruimen voor de aanleg van de Theresiahof. (coll. Stevens)

De benoeming van een laan naar de twintigste-eeuwse bisschop Oscar Romero ging niet zonder slag of stoot. Aanvankelijk stelde de PvdA voor, drie straten in het Arenapark te vernoemen naar Romero, Luther King en Steve Biko. Door tegenstand in de gemeenteraad ging dit plan niet door. Men vond dat de Salvadoraanse bisschop, die jarenlang in de sloppenwijken werkzaam was geweest, niet in het kantorenpark thuishoorde. Toen echter een nieuwe straat op het bedrijventerrein Kerkelanden-Zuid een naam behoeftde, wees het college het advies van de straatnamencommissie af. Zowel de wethouder als de voorzitter van de commissie wilden de voorgestelde naam niet naar buiten brengen, maar de voorzitter liet wel los dat het ging om een ‘belegen’ kerkvader. In plaats daarvan koos men nu voor Oscar Romero. De bisschop van de armen heeft alsnog zijn plaats in het Hilversumse stratenplan gekregen in de wijk waarin hij thuishoort.¹²

Bronnen

SAGV, Secretarie Archief 1960-1969, nr. 2549.

SAGV, Secretarie Archief 1980-1989, nr. 3075.

Irmgard van Koningsbruggen, ‘Een eigen huis’, in: Karin Abrahamse e.a. (red.), *Hilversum zoals het was, 100 jaar een eigen huis* (Zwolle 2000).

De Gooi & Eemlander, 9 juni 1967, 14 februari 1991, 14 maart 1991, 28 juni 1991.

H.P.H. Jansen, *Kalendarium. Geschiedenis van de Lage Landen in jaartallen* (Utrecht 1971).

A.H. Meijer, *Straatnamenboek van Hilversum* (Hilversum 1988).

Noten

- 1 Irmgard van Koningsbruggen, ‘Een eigen huis’, in: Karin Abrahamse e.a. (red.), *Hilversum zoals het was, 100 jaar een eigen huis* (Zwolle 2000) 117.
- 2 SAGV, Secr. Arch. 1960-1969, nr. 2549, Voorstel Commissie aan Coll. van B&W, 4 januari 1967. Alle geraadpleegde stukken zijn te vinden in het Secretarie-archief 1960-1969 nr. 2549.
- 3 Dorren aan Zijlstra, 20 januari 1967.

- 4 Voorstel commissie aan B&W 16 mei 1967.
- 5 Raadsvergadering 8 juni 1967; *De Gooi & Eemlander*, 9 juni 1967.
- 6 Hummeling aan B&W 9 juni 1967.
- 7 Gemeentesecretaris aan college 29 juni 1967.
- 8 Boot aan Hummeling 12 juli 1967.
- 9 Voorstel commissie aan B&W 12 februari 1969.
- 10 Besluit gemeenteraad 13 maart 1969.
- 11 Secr. Arch. 1980-1989 nr 3075.
- 12 G&E, 14-2-1991, 14-3-1991, 28-6-1991.

Overzicht van de straatnamen in de Kerkelanden

Arminiushof: naar Jacobus Arminius (1560-1609), Nederlands protestants godgeleerde. Hoogleraar in de theologie in Leiden. Arminius' leer omtrent kerkorde en vrije wil verschilde van de gangbare calvinistische. Hij verzette zich tegen de strenge uitleg van de Predestinatieleer (goddelijke voorbeschikking van de mens) van zijn ambtsgenoot Gomarus. Tijdens het Twaalfjarig Bestand kwam het tot een confrontatie tussen de Arminianen en Gomaristen, die eindigde met de veroordeling van de leer van Arminius tijdens de synode van Dordrecht 1618. Zijn volgelingen richtten de Remonstrantse Broederschap op.

Augustinushof: naar Aurelius Augustinus (354-430), kerkvader. Augustinus was de invloedrijkste denker van het toenmalige westerse christendom. Pas in 387 werd hij gedoopt. In 391 werd hij tot priester gewijd en vier jaar later tot bisschop. Weergekeerd van zijn reizen in Noord-Afrika trok hij zich terug in een klooster. Hij werd echter 'teruggeroepen in de wereld', eerst als presbyter (leidinggevend ambtsdrager), later als bisschop. Hij heeft meer dan 500 geschriften op zijn naam staan waaronder het beroemde *De Civitate Dei* (Over de Staat Gods).

Bonifaciuslaan: naar Bonifacius (eigenlijk Winfried) (ca. 680-754), bisschop. Zijn werkterrein lag zowel in het Duitse als in het Frankische Rijk, waar zijn kerkelijke organisatie verstrekkende historische betekenis heeft gehad. Hij werd in 754 door heidense Friezen bij Dokkum vermoord.

Calvijnhof: naar Johannes Calvijn (eigenlijk Jean Cauvin) (1509-1564). Calvijn was met Luther de belangrijkste protestantse kerkhervormer, de grondlegger van het calvinisme. Hij ging onder invloed van Luthers geschriften tot de hervorming over. Calvijn heeft meer dan andere reformatoren aandacht geschonken aan economische en sociale (wan-)toestanden.

Comeniushof: naar Jan Amos Komensky (later Comenius) (1592-1670), Tsjechisch theoloog en pedagoog. Comenius was bisschop van de Moravische broeders (hernhutters) en leefde als vluchteling in Amsterdam (1656-1670). Hij was pedagoog, theoloog, pacifist, voorvechter van naastenliefde en radicaal christen.

Erasmuslaan: naar Desiderius Erasmus (1469-1536), Nederlands humanistisch denker en godgeleerde. Geboren in Rotterdam als zoon van een priester. Hij ontwikkelde een bijbels-humanistische theologie, pleitte voor verdraagzaamheid en distantieerde zich zoveel mogelijk van de godsdienststrijd in zijn dagen. Bekend werd zijn satirische *Lof der Zotheid*.

Franciscusweg: naar Franciscus van Assisi (eigenlijk Giovanni Bernardone) (ca. 1182-1226), stichter van de Franciscaner orde. Hij was een zoon van een welgestelde lakenkoopman uit Assisi (Italië), maar streefde naar een leven in armoede, in navolging van Christus. Hij predikte vrede, gelijkheid, waardigheid en liefde voor mens en dier.

Geert Grootelaan: naar Geert Grootte (1340-1384), inspirator van de Moderne Devotie. Hij was een zoon van een rijk burger uit Deventer. Hij deed vrij plotseling afstand van het rijke leven en trok zich terug in een klooster. Hij riep op tot verzaking van de wereld en persoonlijke ascese.

Gomarushof: naar Franciscus Gomarus (François Gomaer) (1563-1641), protestants godgeleerde. Hij werd in 1594 hoogleraar te Leiden, waar hij in conflict kwam met zijn collega Arminius. Zie tevens Arminius.

Johannes Huslaan: naar Johannes Hus (ca. 1369-1415), Tsjechisch priester, hoogleraar aan de universiteit van Praag. Hij streed tegen de misstanden in en verwereldlijking van de kerk en was voorstander van een nationale kerk. Hij werd voor het Concilie van Konstanz gedaagd. Ondanks een vrijgeleide werd hij gevangen genomen en als ketter verbrand.

Janseniushof: naar Cornelius Jansenius (Cornelis Jansen) (1585-1638), Vlaams theoloog. Jansenius was hoogleraar te Leuven en bisschop te Ieper. Hij wilde de RK kerk hervormen op katholiek-traditionele grondslag. Zijn postuum verschenen boek *Augustinus* speelde een centrale rol in het Jansenisme.

Kapittelweg: een kapittel is in de RK Kerk het college en de bijeenkomst van kanunniken (kloosterlingen), en de benaming voor een bestuurscollege van een religieuze orde. Kapittel is tevens de benaming voor een hoofdstuk uit de bijbel.

Kerkelandenlaan: toegangsweg tot de wijk. De Kerkelanden waren vanouds de gronden die liepen van 's-Graveland tot voorbij Loosdrecht, langs de grens met de provincie Utrecht. Het gebied werd in 1481 door de Gooise gemeenten geschonken aan de kerk te Naarden, teneinde in de kosten voor herstel en onderhoud van de kerk te kunnen voorzien. In dat jaar was de kerk in Naarden door de Stichtenaren in brand gestoken.

Kloosterlaan: naar "klooster", een algemene kerkelijke benaming voor de verblijfplaats van kloosterlingen. Hier leven de kloosterlingen volgens de kloosterregels, om zich beter te kunnen wijden aan ascese (beteugeling van hartstochten en aardse begeerten) en gebed.

Ludgeruslaan: naar Liudger of Ludger (Ludgerus) (ca. 774-809), missionaris onder de Friezen. Was enige tijd leraar aan de Utrechtse kloosterschool en ging daarna enige tijd naar Italië. Begin 9e eeuw werd hij bisschop van Munster.

Lutherhof: naar Maarten Luther (1483-1546), dé kerkhervormer van de zestiende eeuw. Augustijner monnik te Erfurt. Werd na zijn priesterwijding overgeplaatst naar Wittenberg. Verwoorde zijn kritiek op de toenmalige katholieke kerk in 95 stellingen die hij, volgens overlevering, in 1517 aan de kerkdeur in Wittemberg spijkerde. Hij legde daarmee de basis voor de Hervorming. Hij vertaalde de Bijbel in de Duitse taal, wat van enorme invloed is geweest op het Hoogduits.

Oscar Romerolaan: naar Oscar Romero, Salvadoraans bisschop die zich inzette voor de minderbedeelden. Hij werd zeer waarschijnlijk vermoord door aanhangers van de ultra-rechtse leider van de Arenapartij van D'Aubuisson.

Menno Simonszhof: naar Menno Simonsz (1496-1561), Nederlands doopgezind leidsman. Brak in 1536 met de RK Kerk en sloot zich aan bij de dopers. Hij leerde zijn volgelingen geen eed af te leggen, geen krijgsdienst te verrichten en te leven in liefde en lijdzaamheid.

Spinozahof: naar Benedictus de Spinoza (Baruch d'Espinoza) (1632-1677), Nederlands filosoof van Portugees-joodse afkomst. Spinoza werd in 1656 om zijn vrijzinnige opvattingen uit de synagoge gestoten. Zijn filosofie is vanaf het einde van de 18e eeuw invloedrijk geworden.

Theresiahof: naar de Spaanse Theresia de Cepeda y Ahumada (Avila) (1515-1582). Zij staat in de traditie van de Contrareformatie. Exponent van de Spaanse mystiek.

Willibrorduslaan: naar Willibrord(us) (658-739), missionaris onder de Friezen. Afkomstig uit Northumbria. Kwam in 690 naar deze streken, in 695 tot aartsbisschop van de Friezen gewijd. Hij is de patroon van de kerkprovincie Utrecht, waarvan hij de eerste bisschop was.

Zwinglilaan: naar Huldrych Zwingli (1484-1531), Zwitserse kerkhervormer. Zoon van een rijke boer, die onder andere in Wenen, Bern en Bazél muziek, filosofie en humanistische onderwerpen studeerde.